

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2020 m. birželio 30 d.
(OR. en)

9265/20

COAFR 181
MAMA 83
CFSP/PESC 552
CSDP/PSDC 331
DEVGEN 89
SUSTDEV 82
ACP 64
CLIMA 134
ENV 389
COHOM 50
MIGR 60
WTO 113

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato
data: 2020 m. birželio 30 d.
kam: Delegacijoms

Ankstesnio
dokumento Nr.: 8942/1/20 REV 1

Dalykas: Afrika
– Tarybos išvados (2020 m. birželio 30 d.)

Delegacijoms priede pateikiamos Tarybos išvados dėl Afrikos, priimtose 2020 m. birželio 30 d.
taikant rašytinę procedūrą.

Tarybos išvados dėl Afrikos

I. Tvirtesnė ES ir Afrikos partnerystė

Afrika ir Europa yra natūralios partnerės, kurias sieja istorija, geografija ir kultūra. ES ir Afrikos Sąjunga (AS) palaiko unikalią partnerystę, grindžiamą bendromis vertybėmis ir bendru įsipareigojimu siekti regioninės integracijos ir veiksmingo daugiašališkumo.

Klestinti, taiki ir atspari Afrika yra vienas iš svarbiausių ES užsienio politikos tikslų. ES yra pagrindinė Afrikos partnerė prekybos ir investicijų, saugumo, energetikos, perėjimo prie žaliosios ekonomikos, vystomojo bendradarbiavimo ir humanitarinės pagalbos srityse, taip pat įgyvendinant Darnaus vystymosi darbotvarkę iki 2030 m. ES yra pasiryžusi stiprinti šiuos santykius su Afrikos valstybėmis ir AS, ir kurti tvirtesnę politinę partnerystę, grindžiamą abipusiais interesais ir įsipareigojimais, abipusiškumu, bendra atsakomybe ir bendrais veiksmais, kuria būtų reaguojama ir į Europos, ir į Afrikos siekius. Bendras komunikatas „*Visapusiškos strategijos su Afrika kūrimas*“ yra puikus pagrindas naujai plataus užmojo partnerystei su Afrika inicijuoti. Kitas ES ir AS aukščiausiojo lygio susitikimas bus itin svarbus momentas atnaujinant visapusišką bendrą strateginį požiūrį, kurio tikslas – įgyvendinti šiuos siekius.

ES yra labai suinteresuota plėtoti dar glaudesnę partnerystę su Afrika šiais klausimais:

- daugiašališkumas. Tiek Afrikos, tiek Europos balsai yra labai svarbūs propaguojant taisyklėmis grindžiamą tarptautinę tvarką, žmogaus teises, teisinę valstybę ir demokratiją;
- taika, saugumas ir stabilumas. Taikus ir atsparus Afrikos žemynas taip pat tiesiogiai naudingas Europai;
- darnus ir įtraukus vystymasis. Pasauliniams uždaviniams, tokiems kaip klimato kaita, perėjimas prie žaliosios ekonomikos, aplinkos apsauga, biologinės įvairovės išsaugojimas, visuotinė sveikata ir lyčių lygybė, spręsti reikia neatidėliotinių kolektyvinių veiksmų;

- tvarus ekonomikos augimas. Europos ir Afrikos tarpusavio prekyba ir investicijos gali sukurti tvarių darbo vietų ir paskatinti ekonomikos augimą abiejuose žemynuose.

COVID-19 pandemija dar labiau parodė, kad reikia visuotinio atsako ir tvirtos ES ir Afrikos partnerystės. Atsigavimas – galimybė atkurti visuomenes, kurios būtų geresnės, žalesnės ir atsparesnės. ES palankiai vertina tai, kad AS greitai reagavo į krizę. Laikydamosi „Europos komandos“ požiūrio, ES kolektyviai remia Afrikos partnerius, kad būtų toliau vykdomas humanitarinis atsakas, be kita ko, įgyvendinant ES humanitarinės pagalbos teikimo oro tiltu iniciatyvą, ir būtų sušvelnintas socialinis ir ekonominis poveikis, visų pirma remiant mažiausiai išsivysčiusias šalis ir nestabilias valstybes. ES bendradarbiauja su visais Afrikos partneriais, kad Afrikoje būtų stiprinama visuomenės sveikata, vandens ir sanitarijos sistemos, parengtis ir reagavimo pajėgumai. Tai, be kita ko, apima Afrikos farmacijos ir medicinos pramonės propagavimą, taip pat bendradarbiavimą inovacijų ir mokslinių tyrimų, susijusių su endeminėmis infekcinėmis ligomis, srityje. Atsižvelgiant į didelę Afrikos valstybių patirtį suvaldant pandemijas, dalijimasis žiniomis ir bendradarbiavimas, be kita ko, visuotinės sveikatos srityje, gali būti naudingas abiem šalims. ES remia priegios prie kovos su COVID-19 priemonių spartinimo iniciatyvą, kad būtų užtikrintas teisingas tyrimų, gydymo ir vakcinų, kai šios priemonės bus sukurtos, paskirstymas už prieinamą kainą. Skolos tvarkymo sustabdymas, kaip skatino G 7, G 20 ir Paryžiaus klubas, yra dar vienas svarbus žingsnis siekiant sumažinti spaudimą ir sudaryti sąlygas greičiau reaguoti; jį turėtų skubiai įgyvendinti visi subjektai. Be to ES pakartoja raginanti tarptautiniu mastu koordinuotai sumažinti skolą.

II. Plataus užmojo prioritetai

ES vertina savo ilgalaikį bendradarbiavimą su Afrikos partneriais. ES programos ir investicijos grindžiamos dialogu, skaidrumu, patikimumu, kokybe, tvarumu ir atsakomybe. Kitame ES partnerystės su Afrika etape Taryba nustatė šiuos prioritetus:

- i) **Daugiašališkumas ir taisyklėmis grindžiama tarptautinė tvarka:** bendradarbiaudamos ES ir Afrika gali daryti didesnę poveikį pasaulinei darbotvarkei. Veiksmingo daugiašališkumo, kurio centrinis elementas yra JT, užtikrinimas yra vienas iš ES išorės politikos kertinių akmenų. ES siekia stiprinti partnerystę su Afrika, kad būtų propaguojama, pritaikoma ir prireikus pertvarkoma daugiašalė sistema. Tuo tikslu ES nori toliau intensyvuoti bendradarbiavimą ir koordinavimą daugiašaliuose forumuose su Afrikos partneriais. ES dar kartą įsipareigoja dirbti su Afrika, kad būtų užtikrinta pagarba visoms žmogaus teisėms ir kitiems tarptautiniams teisiniams įsipareigojimams, ir skatinti atvirą, taisyklėmis grindžiamą daugiašalę prekybos sistemą, visų pirma vykdant PPO reformą.
- ii) **Demokratija, geras valdymas, teisinė valstybė, žmogaus teisės, lyčių lygybė** ir įtrauki bei dalyvaujanti visuomenė yra būtinos sąlygos taikai, stabilumui, darniam vystymuisi ir principo, ne vieno nepalikti nuošalyje užtikrinimui tiek Afrikoje, tiek ES. ES nori stiprinti dialogą su Afrika, kad būtų stiprinamos šios vertybės ir principai. Šiuo atžvilgiu ES ir toliau palaikys partnerystės ryšius su AS dedant pastangas plėtoti Afrikos valdymo struktūrą. Kuriant tvarias, įtraukias ir taikias visuomenes labai svarbus yra pilietinės visuomenės ir jaunimo dalyvavimas. Lyčių lygybė ir moterų bei mergaičių įgalėjimas, jų visapusiškas naudojimas visomis žmogaus teisėmis, visų formų diskriminacijos ir atskirties, taip pat visų formų seksualinio smurto ir smurto dėl lyties panaikinimas ir visapusiškas bei prasmingas moterų ir mergaičių dalyvavimas yra esminiai darnaus vystymosi, ekonomikos augimo, taikos ir saugumo veiksniai. Todėl ES tebėra įsipareigojusi propaguoti, ginti ir įgyvendinti visas žmogaus teises ir visapusiškai bei veiksmingai įgyvendinti Pekino veiksmų platformą bei Tarptautinės konferencijos gyventojų ir vystymosi klausimais (ICPD) veiksmų programą, taip pat jų peržiūros konferencijų rezultatus, ir tebėra įsipareigojusi užtikrinti lytinę ir reprodukcinę sveikatą bei teises. Atsižvelgdama į tai, ES dar kartą patvirtina savo įsipareigojimą propaguoti, ginti ir įgyvendinti kiekvieno asmens teisę be diskriminacijos, prievartos ir smurto visiškai kontroliuoti ir laisvai bei atsakingai spręsti klausimus, susijusius su savo seksualumu ir lytine bei reprodukcinę sveikata. ES taip pat pabrėžia, kad reikia užtikrinti galimybę visiems turėti prieigą prie kokybiškos ir prieinamos išsamios informacijos bei švietimo apie lytinę ir reprodukcinę sveikatą, įskaitant visapusišką lytinį švietimą, ir naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis.

iii) **Taika, saugumas ir stabilumas:** pripažindama, kad Afrikai tenka pagrindinė atsakomybė už taikos ir stabilumo skatinimą žemyne, kurią dar kartą patvirtino iniciatyva „Sudėkime ginklus“, ES didina savo paramą Afrikos pastangoms, pavyzdžiui, Afrikos taikos ir saugumo struktūrai. AS ir ES Susitarimo memorandume dėl taikos, saugumo ir valdymo pakartojamos saugumo, gero valdymo ir teisinės valstybės, taip pat konfliktų prevencijos ir sprendimo sąsajos. ES ypač daug dėmesio skiria pagarbos žmogaus teisėms ir tarptautinei humanitarinei teisei, įskaitant principais grindžiamą humanitarinės pagalbos teikimą, skatinimui ir užtikrinimui. ES remia žmogaus teisėmis grindžiamą integruotą požiūrį, kuris apima pagrindinių nestabilumo priežasčių šalinimą ir veiksmus visais konflikto etapais. ES toliau teiks paramą Afrikos vadovaujamoms taikos paramos operacijoms. Ji tebėra įsipareigojusi stiprinti Afrikos partnerių gebėjimus vykdant bendradarbiavimą saugumo srityje, įskaitant karinę sritį, krizių valdymą, mokymą, įrangą ir finansavimą, laikantis nacionalinių teisinių ir konstitucinių įsipareigojimų. ES yra pasirengusi stiprinti bendradarbiavimą su Afrika kovojant su terorizmu, smurtiniu ekstremizmu, nusikaltimais jūroje ir piratavimu, neteisėtais ginklų ir finansinio turto srautais, prekyba žmonėmis, priverstiniu perkėlimu, kibernetiniais nusikaltimais ir dezinformacija. ES tęs darbą su Afrika stiprinant JT, AS ir ES bendradarbiavimą. ES pakartoja remianti JT darbotvarkes dėl moterų, taikos ir saugumo, dėl jaunimo taikos ir saugumo ir civilių gyventojų apsaugą, taip pat vaiko teisių užtikrinimą ginkluotų konfliktų metu. ES remia JT generalinio sekretoriaus raginimą užtikrinti visuotinį ugnies nutraukimą.

- iv) **Prekyba ir investicijos:** kadangi Europa ir Afrika yra kaimyniniai žemynai, tvarus ir integracinis ekonomikos augimas abiejuose žemynuose yra abipusiai naudingas. Dėl pražūtingo COVID-19 poveikio Afrikos šalių ekonomikai išryškėja tvarių investicijų bei prekybos ir stipraus privačiojo sektoriaus poreikis. ES yra pasirengusi toliau remti Afrikos žemyno ekonomikos įvairinimą ir pramonės pertvarką. Turėtų būti skatinamos abipusės ir Afrikos vidaus investicijos, visų pirma kuriant gamybos grandinių struktūrą. Ekonominės partnerystės susitarimai ir kiti ES prekybos susitarimai su Afrikos partneriais yra viena iš priemonių, galinti padėti pasiekti abipusį ekonomikos augimą. ES palankiai vertina tai, kad pradėjo veikti Afrikos žemyninė laisvosios prekybos erdvė (AfCFTA), kuri turi potencialo paskatinti Afrikos vidaus prekybą ir skatinti tvarų augimą ir deramų darbo vietų kūrimą, ir kuri ilguoju laikotarpiu galėtų padėti sudaryti visapusišką abiejų žemynų laisvosios prekybos susitarimą. ES remia AfCFTA įgyvendinimą ir yra pasirengusi pasidalyti savo praktine patirtimi. Siekiant stiprinti ES ir Afrikos ekonominius ir prekybos santykius taip pat reikia nuolat palaikyti dialogą verslo ir investicijų aplinkos klausimais, įskaitant vienodas ekonomines sąlygas, normas ir standartus, intelektinės ir pramonės nuosavybės apsaugą, patikimą viešųjų finansų valdymą, kovą su korupcija ir neteisėtais finansų srautais ir mokesčių vengimu ir slėpimu. Abi šalys suinteresuotos investuoti į tvarias junglumo sistemas, žemės ūkį, žuvininkystę ir miškotvarką. Aktyvesnis bendradarbiavimas mokslinių tyrimų ir mokslo, technologijų ir inovacijų srityse padėtų siekti visų šių tikslų.
- v) **Investicijos į žmones:** ES toliau investuos į žmones ir sieks suteikti jiems galimybių, visų pirma jaunimą, moteris ir mergaites, remiant tvarų augimą ir siekiant pasinaudoti demografiniais dividendais. Tuo tikslu reikia dėti daugiau pastangų siekiant panaikinti skurdą ir didėjančią socialinę ir ekonominę nelygybę ir padidinti atsparumą, visų pirma pažeidžiamiausių asmenų grupėje. Siekiant užtikrinti perspektyvią ateitį jaunimui, viena iš būtinų sąlygų – užtikrinti įtraukų ir teisingą kokybišką švietimą visiems, įskaitant aukštąjį mokslą ir profesinį mokymą, kurie atitinka vietos rinkų poreikius. Itin daug dėmesio turėtų būti skiriama toms sritims, kuriose yra didžiausias poreikis ir kuriose galima užtikrinti didžiausią poveikį, visų pirma mažiausiai išsivysčiusiose šalyse ir šalyse, kuriose padėtis yra nestabili, bei šalyse, kuriose vyksta konfliktai. ES taip pat pabrėžia, kad reikia atkreipti dėmesį į situacijų įvairovę ir konkrečius iššūkius, su kuriais susiduria šalys, kurios iš mažas pajamas gaunančių šalių grupės pereina į vidutines pajamas gaunančių šalių grupę.

- vi) Perėjimas prie žaliosios ekonomikos:** klimato kaitos ir aplinkos būklės blogėjimo problemoms spręsti reikia imtis kolektyvinių veiksmų. ES ir Afrika yra itin svarbios sąjungininkės remiant Paryžiaus susitarimą ir jo visapusišką įgyvendinimą, skatinant platesnio užmojo kovos su klimato kaita veiksmus ir pertvarkant finansų srautus. Siekiant šio esminio pasaulinio tikslo itin svarbu aktyviai koordinuoti veiksmus rengiantis kitų metų JT klimato kaitos konferencijai (COP 26). ES yra pasirengusi toliau remti trumpalaikių ir ilgalaikių strategijų, kuriomis siekiama sumažinti išmetamą anglies dioksido kiekį, įgyvendinimą ir nacionalinių prisitaikymo prie klimato kaitos planų rengimą. Sustiprinta ir žaliaji ES ir Afrikos partnerystė tokiose srityse kaip švari ir atsinaujinančioji energija, energijos vartojimo efektyvumas, vandentvarka, transporto sistemos ir kitos žaliosios investicijos turi didelį potencialą sukurti ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą abiejuose mūsų žemynuose. ES siekia suintensyvinti bendradarbiavimą su Afrika valdant įtraukią ir teisingą pertvarką, kuria siekiama neutralaus poveikio klimatui ir žiedinės ekonomikos, taip pat tvaraus gamtos išteklių valdymo. Atsižvelgdama į konkrečias silpnąsias vietas ir pajėgumus ES norėtų plėtoti novatoriškus sprendimus kartu su Afrika, kad būtų sprendžiami išteklių trūkumo, biologinės įvairovės nykimo, dykumėjimo ir prisitaikymo prie klimato kaitos klausimai. Kartu ES ir Afrika gali geriau skatinti tvarų vandenynų valdymą. ES ir Afrika gali toliau spręsti su vandeniu susijusias problemas, propaguoti vandens vaidmenį kaip vieną iš kertinių socialinio ir ekonominio atsparumo elementų, ypač aprūpinimo maistu ir mitybos saugumo kontekste.
- vii) Skaitmeninė sritis:** ES nori kartu su Afrika įgyvendinti bendrais principais grindžiamos įtraukios skaitmeninės ekonomikos ir visuomenės viziją. ES remia Afrikos užmojus siekti skaitmeninės pertvarkos ir jos pastangas kurti naujus Afrikai pritaikytus sprendimus skaitmeninei ekonomikai skatinti. Kartu su atitinkamais viešojo ir privačiojo sektoriaus suinteresuotaisiais subjektais, pilietine visuomene ir akademinė bendruomene ES ir Afrika gali išnaudoti bendras galimybes ir spręsti uždavinius, su kuriais susiduriama kuriant skaitmeninę ateitį. Tai apima bendradarbiavimą skaitmeninio saugumo ir demokratinio vientisumo srityse, skaitmeninės atskirties panaikinimą, duomenų trūkumo problemos sprendimą, dalyvavimą skaitmeninėje prekyboje, skaitmeninio sektoriaus propagavimą vystymosi labui, skaitmeninių įgūdžių stiprinimą ir žmogaus teisių bei pagrindinių laisvių apsaugą internete. ES ir Afrika taip pat gali bendradarbiauti e. valdymo sprendimų srityje, siekiant padėti didinti valdžios sektoriaus paslaugų veiksmingumą, atskaitomybę ir prieinamumą.

- viii) **Žmogiškoji dimensija:** ES ir Afrikos daugiašalės suinteresuotųjų subjektų partnerystės pagrindą sudaro į žmones orientuotas požiūris, pagal kurį vertinama žmonių tarpusavio ryšių, santykių su vietos subjektais teikiama nauda ir užtikrinamas aktyvus pilietinės visuomenės dalyvavimas. Diasporų vaidmuo Europoje ir Afrikoje yra itin svarbus siekiant propaguoti dialogą ir geresnį įvairių kultūrų tarpusavio supratimą. Kitos potencialo turinčios sritys – mainų programų apimties padidinimas, studentų ir mokslininkų judumas, švietimo ir mokslo srities partnerystės, stipendijos, junglumas, porinė veikla ir kultūros mainų, kultūrų dialogo ir kalbų įvairovės propagavimas. ES yra įsipareigojusi kovoti su visų formų rasizmu, rasine diskriminacija, ksenofobija ir susijusia netolerancija Sąjungos viduje ir už jos sienų.
- ix) **Migracija ir judumas** tiek kiekvieno žemyno viduje, tiek tarp dviejų žemynų suteikia galimybių ir kelia iššūkių. Tam reikalingas subalansuotas, nuoseklus ir visapusiškas požiūris, vadovaujantis solidarumo, partnerystės ir bendros atsakomybės principais, atsižvelgiant į ES ir nacionalinę kompetenciją, taip pat pagarba tarptautinei teisei, įskaitant žmogaus teises. Siekiant šalinti pagrindines priverstinio gyventojų perkėlimo ir neteisėtos migracijos priežastis, sustiprinti regiono apsaugos pajėgumus, užkirsti kelią neteisėtai migracijai, kovoti su neteisėto migrantų gabenimo ir prekybos žmonėmis tinklais, palengvinti readmisiją, grąžinimą ir reintegraciją, užtikrinti tarptautinę apsaugą ir naudotis teisėtais migracijos būdais, reikia tvirtesnio ES ir Afrikos bendradarbiavimo. Kai aktualu, dialoguose migracijos ir judumo klausimais žemyno, regionų ir dvišaliu lygmeniu turėtų būti toliau sprendžiami tiek žemyno vidaus, tiek žemynų tarpusavio klausimai. ES laikosi nuomonės, kad perlaidų kaina turėtų būti dar labiau sumažinta.

III. Bendrais tikslais grindžiamos bendros strategijos kūrimas

Ateinantys mėnesiai bus svarbūs būsimiems ES ir Afrikos santykiams. Būsimi aukšto lygio žemynų atstovų susitikimai suteikia galimybę bendrai dirbti siekiant atnaujinti partnerystę, grindžiamą abipusiškumu, bendrais interesais ir bendromis vertybėmis. ES ir jos Afrikos partneriai turės užtikrinti suderinamumą su esamais ir būsimais susitarimais, įskaitant būsimą susitarimą, pakeisiantį Kotonu susitarimą. Kad būtų sudarytos vienodos sąlygos būsimiems pasirengimo darbams, ES palankiai vertintų Afrikos partnerių iniciatyvą, kurioje būtų išdėstyti jų interesai ir lūkesčiai, susiję su būsima partneryste. ES tikisi suintensyvinti atvirą ir įtraukų pasikeitimą nuomonėmis su piliečiais, pilietine visuomene, diaspora, jaunimu, privačiojo sektoriaus atstovais ir aukščiausiojo lygmens mąstytojais bei sprendimus priimančiais asmenimis iš abiejų žemynų. Ji tikisi dirbti su Afrikos valdžios institucijomis tiek būsimame AS ir ES ministrų susitikime, tiek kitomis progomis, kad būtų patvirtintos bendros, plataus užmojo ir konkrečios iniciatyvos, kurias įgyvendinant spalio mėn. ES ir AS aukščiausiojo lygio susitikimas taptų kertiniu akmeniu kuriant gilesnę ir tvirtesnę partnerystę, atitinkančią Europos ir Afrikos siekius.
